

MEMO

Onderwerp:
Voorlopige aandachtspunten fauna traject NAS-
Noordpolder

's-Hertogenbosch,
14 juli 2011

Projectnummer:
B02043.000133.

DIVISIE MILIEU & RUIMTE

Van:
drs. A.J.J. Schoenmakers

Opgesteld door:
A.J.J. Schoenmakers

Afdeling:
Divisie M&R Den Bosch

Ons kenmerk:
:

Aan:
Ronald den Hoed
Peter Meininger

Kopieën aan:
Roy van de Voort
Gert Jan Wijkhuizen

Hoogwatervluchtplaats

- Karteringen van hoogwatervluchtplaatsen (hvp's) zijn beschikbaar vanaf april 2006 t/m 2010.
- Langs het dijktraject zijn zowel buitendijks (schor en slik) en binnendijks (NAS-polder en Noordpolder) **belangrijke hoogwatervluchtplaatsen aanwezig**.
- Naar verwachting hebben de werkzaamheden een tijdelijk effect op deze HVP's. In ieder geval dient rekening gehouden te worden met een eventuele fasering van de werkzaamheden.

Laagwatertellingen

- Tellingen zijn uitgevoerd in mei en september 2009 en maart 2010 (Boudewijn & Collier, 2010).
- Vrijwel langs het gehele traject is slik en schor aanwezig, waar vogels foerageren. De waarnemingen in 2009 en 2010 zijn in hoge mate beïnvloed door relatief lage waterstanden tijdens twee telmaanden, waardoor telvakken respectievelijk snel droogvallen en nauwelijks onderliepen. Hierdoor werd er langs delen van de dijk slechts weinig gefoerageerd.
- De werkzaamheden zullen een effect hebben op de functie van het slik als foerageergebied. Eventuele fasering van de werkzaamheden kan noodzakelijk zijn. Vogels hebben mogelijkheden om uit te wijken naar andere delen van de Slikken van den Dortsman.

Broedvogels

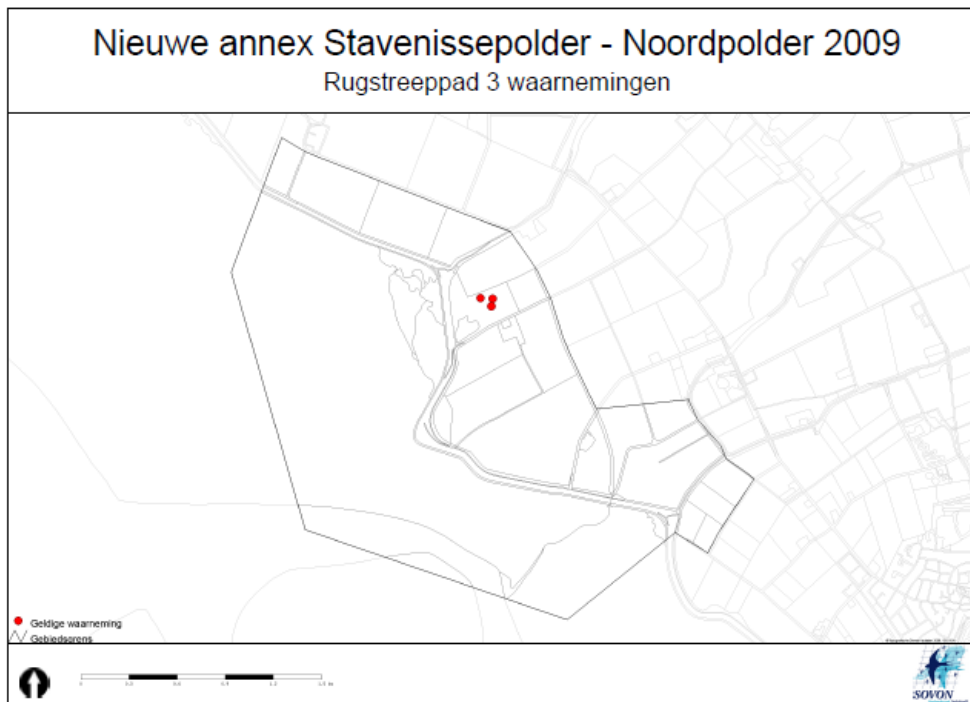
- In het voorjaar van 2009 is een inventarisatie uitgevoerd naar broedvogels (Vergeer, 2009).
- De watergangen zijn rijk aan rietvogels. In het natuurontwikkelingsgebied in de Noordpolder broeden enkele kustgebonden soorten als Visdief, Grutto en Kluut. Opvallend waren enkele broedende Kluten en Bontbekplevier op akkers. Tureluur en Scholekster zijn opvallende broedvogels op het buitendijkse schor. De Graspieper is plaatselijk talrijk op en aan de zeedijk.
- **Aanbevolen wordt werkzaamheden en rijbewegingen binnendijks t.h.v. natuurgebied Noordpolder zoveel mogelijk te vermijden.**

Muizen

- Tijdens de broedvogelinventarisaties zijn alle gedane waarnemingen van zoogdieren op kaart ingetekend (Vergeer, 2009).
- Noordse woelmuis is sinds 1930 niet meer aangetroffen op Tholen. Het voorkomen van deze soort langs het dijktraject is uitgesloten.

Rugstreepad en andere amfibieën

- In het onderzoeksgebied zijn tijdens het veldwerk in voorjaar 2009 Rugstreepadden vastgesteld. Enkele roepende exemplaren zijn gehoord in het natuurontwikkelingsgebied Noordpolder, een geschikt voortplantingshabitat voor de soort.
- Eventuele maatregelen om te voorkomen dat rugstreepadden het werkkerrein betreden kunnen noodzakelijk zijn. De noodzaak tot het inzetten van paddenschermen dient goed afgewogen te worden.

Flora

- Het dijktraject is in juli en juni 2009 geïnventariseerd op het voorkomen van beschermde zoutplanten door Bureau Waardenburg.
- Op de geïnventariseerde glooiing en in het voorland zijn geen plantensoorten aangetroffen die beschermd zijn volgens de Flora- en Faunawet. Enkel net buiten het traject ongeveer 10 meter ten oosten van dijkpaal 955 is de beschermde soort gevlekte orchis (*Dactylorhiza maculata* ssp *maculata* (x,y-coördinaten: 61985, 396890)) gevonden.
- Het voorland van het dijkvak bestaat uit slikken (habitattype 1160) en schor (habitattype 1330). Op het slik komen verspreid slijkgraspollen voor, voornamelijk dicht bij de dijkvoet. Tussen dijkpaal 952 en dijkpaal 955 zijn slikken met zeegras velden aanwezig.